

26

26

TEATR

MIEJSKI

W JELENIEJ GÓRZE

DYR. ZUZANNA ŁOZIŃSKA

PROGRAM

ARCHIWUM

Państwowego Teatru Dolnośląskiego
w Jeleniej Górze

SEZON
1947-48

Nr.: 26

albo
»DOKTÓR CZY HRABIA?«

O S O B Y:

[illegible]

Dekoracje:
FRANCISZEK MOLLO

RZECZ DZIEJE SIĘ POD WARSZAWĄ W MAJĄTKU BARONA W ROKU 1850

KAWIARNIA TEATRALNA i BUFET CZYNNY

Jan Chęciński, znany jako autor libretta do opery „Halka” Moniuszki i kilku innych oper, pisał swoje komedie w połowie ubiegłego stulecia. Najlepsze z nich to „Krytycy” i „Szlachectwo duszy”. Poza tym Chęciński był znakomitym tłumaczem. W sposób wysoce kulturalny tłumaczył teksty operetek Offenbacha i kilku innych autorów, a jego przekład pełen humoru jest dotychczas uznawany za najlepszy w Polsce.

„Szlachectwo duszy” jest pierwszą na owe czasy komedią społeczną. Napisana ona była w roku 1850. W tej komedii wszedł na scenę chłop i po raz pierwszy w salonie zwyciężył arystokratę prawością i szlachectwem duszy. Podczas gdy Fredro oprócz mistrzostwa scenicznego rzemiosła nie daje żadnych wydzźwięków społecznych — Chęciński przeciwnie, silnie akcentuje wartości istotne człowieka, wyśmiewając przesady i arystokratyczne wapory pani Baronowej Żalińskiej. Ona to i Hrabia są postaciami z gałbotki, są spadkobiercami Podstoliny, Szarmanckiego i innych podobnych im postaci. Zaznaczyć warto, że w premierze warszawskiej tej sztuki, zaraz po jej napisaniu, grali Barona — Alojzy Żółkowski, a Baronową Rakowiecka.